

tingets formand, Folketingets forhandlinger 1960-61 sp. 4822). Efter afholdt nyvalg i 1964 fremsattes og vedtoges lovforslaget påny. Under en efterfølgende retssag gjordes det bl. a. gældende, at loven måtte være ugyldig, fordi den ikke var forelagt og behandlet som et forslag til ekspropriationslov. Højesteret tog ikke denne indsigelse til følge og henviste til, at forskriften i § 73, stk. 2, netop var blevet fulgt, ligesom spørgsmålet om de materielle ekspropriationsbestemmelser (almenvel-let og erstatning) gentagne gange var blevet fremdraget i folketinget.

Det blev ikke bestridt under sagen, at domstolene kunne efterprøve, om lovforslaget omfattedes af § 73, stk. 2, det synes ligeledes forudsat, at en tilsidesættelse af denne bestemmelse i et tilfælde, hvor den fandtes anvendelig, ville medføre lovens ugyldighed.

4. I justitsministeriets skrivelse af 9. november 1979 til folketingets boligudvalg anføres det om det foreliggende lovforslag:

»Det er justitsministeriets opfattelse, at et sådant generelt, indispensabelt forbud ikke i sig selv vil have karakter af et indgreb i ejendomsrettigheder, der må anses for omfattet af den nævnte grundlovsbestemmelse. Det bemærkes herved, at lovindgreb af principiel tilsvarende karakter tidligere er gennemført i relation til adgangen til at foretage opdeling af ejendomme i ejerlejligheder.«

Det var dog efter justitsministeriets opfattelse ikke muligt med sikkerhed at vurdere, i

hvilket omfang domstolene ville anse et generelt forbud mod opdeling af ejendomme i ejerlejligheder uden overgangsregler for et ekspropriativt indgreb med den virkning, at økonomiske tab, der lides som følge af, at ejere, der inden den 5. november 1979 har truffet dispositioner med henblik på foretagelse af sådan opdeling, kan kræves erstattet efter bestemmelsen i grundlovens § 73.

Boligministeriets ændringsforslag til lovforslagets § 3 vil dog i al væsentlighed have løst de problemer i relation til grundlovens § 73, som opdelingsforbudet giver anledning til. Selv om opdelingsforbudet stadig i enkelte, atypiske situationer ikke med sikkerhed kan udelukkes at ville udløse erstatningskrav efter grundlovens § 73, vil dette dog ikke efter justitsministeriets mening kunne medføre, at lovforslaget som sådant kan anses for undergivet de særlige regler om ekspropriationslove i grundlovens § 73, stk. 2.

5. Efter grundlovens § 42, stk. 1, kan en tredjedel af folketingets medlemmer indenfor en frist af tre søgnedage fra et lovforslags endelige vedtagelse overfor formanden begære folkeafstemning om lovforslaget. I henhold til § 42, stk. 6, kan bl. a. love om ekspropriation ikke undergives folkeafstemning. I det foreliggende tilfælde er konsekvensen af, at lovforslaget ikke henføres under grundlovens § 73, med andre ord, at det omfattes af grundlovens § 42, med den mulighed, at der kan begæres folkeafstemning herom.